

Anu Möttönen

Jenni Pakkala

TURVALLISUUSKANSIO HOPEANUOLEN PALVELUKOTIIN
HENKILÖKUNNALLE JA ASUKKAILLE

Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto
2012

TURVALLISUUSKANSIO HOPEANUOLEN PALVELUKOTIIN
HENKILÖKUNNALLE JA ASUKKAILLE

Anu Möttönen
Jenni Pakkala
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Helmikuu 2012
Ohjaaja: Kurittu, Kristiina
Sivumäärä: 17
Liitteitä: 1

Asiasanat: turvallisuuskansio, perehdyttäminen, ensiapu, selkokieli, kehitysvammaisuus, palohälytysjärjestelmä, evakointisuunnitelma.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa kaksi turvallisuuskansiota Hopeanuolen palvelukotiin henkilökunnalle ja asukkaille. Tavoitteena oli edistää henkilökunnan ja asukkaiden toimintavalmiuksia äkillisten tilanteiden varalle. Projekti toteutettiin yhteistyössä Hopeanuolen palvelukodin kanssa.

Projektin teoriaosuuden tiedot koottiin käyttämällä aiheisiin liittyvää, ajan tasalla olevaa kirjallisuutta, internet- tietoutta ja aikaisempia vastaavia projekteja. Projektin tuotoksena syntyneisiin turvallisuuskansioihin koottiin tarvittavat tiedot tiivistetysti ja kansioihin liitettiin aiheisiin liittyviä kuvia. Yhteistyötahon toivomuksen mukaisesti kansiot pohjautuivat jo olemassa olevaan pelastussuunnitelmaan.

Turvallisuuskansioihin koottiin fyysisen turvallisuuden ohjeita. Kansioon koottiin toimintaohjeita siitä miten toimitaan yllättävissä, vaarallisissa tilanteissa. Kansioista löytyy ohjeistus äkillisten tilanteiden varalle. Tällaisia tilanteita ovat muun muassa myrkytys, elvytys, palovammat tai vierasesine hengitysteissä. Asukkaiden selkokieliin kansioon kerättiin kuvalliset selkeät ohjeet siitä, miten toimia esimerkiksi tulipalon sattuessa. Kansioihin liitettiin myös yhteystietolista erilaisten häiriötilanteiden varalle.

Opinnäytetyön tekeminen oli haastavaa sekä asioiden rajaamisen kannalta että työnjaon kannalta. Molemmista kansioista koottiin selkeä, tiivis ja helposti luettava kokonaisuus.

SAFETY INSTRUCTION FOLDERS FOR THE RESIDENTS AND THE STAFF IN HOPEANUOLI SERVICE HOME

Anu Möttönen & Jenni Pakkala

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Nursing

February 2012

Supervisor: Kurittu, Kristiina

Number of pages: 17

Appendices: 1

Keywords: first aid, fire alarm system, evacuation plan, intellectual disability, safety plan, work orientation

The purpose of this thesis project was to compile a security folder for the residents and the staff of Hopeanuoli Service Home. In addition, the goal was to improve operational readiness of the staff and the residents in an acute hazard situation. The folder for the residents was written in plain text format visualized with photos. This project was implemented in co-operation with the Hopeanuoli Service Home, and the resulting safety folders were handed over to the staff and the residents to use.

The data constructing the theory section of this project was gathered from existing literature, internet, and previous similar projects. In project results, the safety folders, the data and the pictures visualising the text were presented in concise but plain text format. The folders are based on the prevailing safety plan according to the wishes of the co-operating organisation.

Physical safety instructions were compiled into the folders. The folder contains instruction on what to do in case of a sudden hazard, for example fire. There is also a compiled listing of actions required in different types of hazard situations. There is also instruction for first aid in various hazard situations, for example intoxication, resuscitation, burns and scalds or airway blockages. The residents' folder consists of plain text instruction on what to do in case of fire in the house.

Working on this thesis was very challenging because, first of all, we had to limit the amount of information included in the folders, and we also had to share the work evenly between the two of us students. Both folders had to be compiled in clear, compact and easy-read format.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	PROJEKTIN YHTEISTYÖTAHO JA TAUSTA.....	6
	2.1 Hopeanuolen palvelukoti.....	6
	2.1.1 Hopeanuolen palvelukodin palvelut	6
	2.1.2 Hopeanuolen toiminta.....	7
	2.2 Asuminen ja hoito Hopeanuolella.....	7
	2.3 Projektin tausta	8
3	TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT JA TURVALLISUUSKANSIOIHIN SISÄLTYVÄT ALUEET	9
	3.1 Turvallisuuskansio	9
	3.2 Perehdyttäminen	9
	3.3 Ensiapu	9
	3.4 Selkokieli.....	10
	3.5 Kehitysvammaisuus	10
	3.6 Palohälytysjärjestelmä.....	11
	3.7 Evakuointisuunnitelma.....	11
4	AIKAISEMMAT TURVALLISUUSKANSIOT JA PEREHDYTTÄMISKANSIOT	12
	4.1 Muut perehdyttämiskansiot	12
	4.2 Muut selkokiehlliset kansiot.....	12
5	PROJEKTIN TARKOITUS JA TAVOITTEET.....	13
6	PROJEKTIN TOTEUTUS JA ETENEMINEN	13
	6.1 Projektisuunnitelma	13
	6.2 Projektityöorganisaatio	14
	6.3 Projektin aikataulu	14
7	PROJEKTIN RESURSSIT	15
8	TURVALLISUUSKANSIOT HOPEANUOLEEN.....	15
9	EETTISET KYSYMYKSET	16
10	POHDINTA.....	16
	10.1 Projektin arviointia.....	16
	10.2 Jatkosuunnitelmia	17
	LIITE 1	

1 JOHDANTO

Turvallisuus on hyvin keskeinen seikka kehitysvammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien ihmisten kanssa. Maailman terveysjärjestön (WHO) tautiluokituksen ICD-10:n mukaan älyllisellä kehitysvammaisuudella tarkoitetaan tilaa, jossa henkisen suorituskyvyn kehitys on estynyt tai on epätäydellinen. Erityisesti kehitysiässä ilmaantuvat taidot eli yleiseen henkiseen suorituskyykyyn vaikuttavat kognitiiviset, kielelliset, motoriset ja sosiaaliset taidot ovat puutteellisesti kehittyneitä. Älyllinen kehitysvammaisuus voi esiintyä yhdessä tai yksinään minkä tahansa fyysisen tai psyykkisen tilan kanssa. (Kaski, Manninen & Pihko 2009, 16.)

Opinnäytetyön aiheina olevien turvallisuuskansioiden tavoitteena on selkiyttää toimintaa vaaratilanteissa ja ohjata henkilökuntaa ja asukkaita. Riskienhallinta on osa kokonaisuutta. Turvallisuusasioihin perehdytys on tärkeää riskienhallinnassa. Perusedellytys työntekoon on hyvä perehdytys. Perehdytystä tarvitaan aina kun työntekijä aloittaa uudessa työpaikassa, työtehtävät vaihtuvat samassa työpaikassa tai työntekijä on ollut pitkään poissa töistä. (Tjäder 2010.)

Opinnäytetyössä on kaksi erillistä turvallisuuskansiota. Tämän projektin tarkoitus on tuottaa kaksi erilaista turvallisuuskansiota. Toinen kansio tulee Hopeanuolen palvelutalon henkilökunnalle ja toinen Hopeanuolen palvelutalon asukkaille. Henkilökunnalle tarkoitettu kansio tulee perehdyttämistarkoitukseen uusille työntekijöille. Palvelukodista löytyy pelastussuunnitelma, johon kansio pohjautuu. Asukkaiden kansio on toteutettu selkokielellä ja siihen sisältyy vain toiminta hätätilanteessa, kokoontumispaikka, hätänumero ja jotain tiettyjä turvallisuusohjeita. Asukkaat ovat kehitysvammaisia, joten kuvia käytetään tässä apuna. Kansioden materiaalit tallennetaan muistitikulle jossa ne ovat helposti päivitettävissä muodoissa. Anu Möttönen teki henkilökunnan kansion ja Jenni Pakkala asukkaiden kansion.

2 PROJEKTIN YHTEISTYÖTAHO JA TAUSTA

2.1 Hopeanuolen palvelukoti

Hopeanuolen palvelukoti on Harjavallassa toimiva, ympärivuorokautisesti miehitetty palvelukoti kehitysvammaisille ja muille erityistä tukea tarvitseville. Palvelukoti tarjoaa ympärivuorokautista hoitoa, tukea tai ohjausta sitä tarvitseville ihmisille. Hopeanuolen palvelukoti sijaitsee Harjavallan keskustan läheisyydessä. Hopeanuoli toimii myös tukipisteenä itsenäisesti asuville erityistä tukea tarvitseville ihmisille. Palvelukodin kiinteistön omistaa Kehitysvammaisten Palvelusäätiö ja palvelujen tuottajana vuokralaisena kiinteistössä toimii KVPS Tukena Oy. (Tukena Oy:n www-sivut 2012.)

2.1.1 Hopeanuolen palvelukodin palvelut

Hopeanuolen palvelukodin palveluihin kuuluvat asumispalvelut, päivätoimintapalvelut, tilapäisasumispalvelut ja tukiasumisen palvelut. Asumispalvelut sisältävät asunon ja jokapäiväisessä elämässä tarvittavan tuen, avun ja ohjauksen. Päivätoimintapalvelut tarjoavat ohjattua ja suunnitelmallista toimintaa, joka antaa elämänsisältöä, lisää ja ylläpitää erilaisia tietoja ja taitoja sekä opettaa vuorovaikutusta ja ryhmässä toimimista. (Tukena Oy:n www-sivut 2012.)

Tilapäisasumispalvelut on tarkoitettu erityistä tukea tarvitseville, lapsuudenkodissa asuville nuorille ja aikuisille. Tukiasumisen palvelut on tarkoitettu erityistä tukea tarvitseville, itsenäisesti asuville aikuisille, jotka tarvitsevat tukea asumiseensa ja elämiseensä. (Tukena Oy:n www-sivut 2012.)

2.1.2 Hopeanuolen toiminta

Hopeanuolen palveluasumisen tavoitteena on mahdollisimman itsenäinen ja kodinomainen asuminen. Oma koti antaa mahdollisuuden omaan rauhaan, yhteisö ystävyyssuhteisiin ja kanssakäymiseen muiden asukkaiden kanssa. Palvelukodissa järjestetään arkipäivisin mielekästä ja elämyksellistä päivätoimintaa. Tähän voivat osallistua omien asukkaiden lisäksi tilapäis- ja päivähoitoasiakkaat sekä muut lähiseudun kehitysvammaiset ihmiset. (Tukena Oy:n www-sivut 2012.)

Palvelukodin toiminta-alueen kehitysvammaisille on tavoitteena tarjota elämyksellinen päivätoimintapaikka. Ohjaajien ja asiakkaiden yhteisten palaverien pohjalta rakennetaan päivätoimintaviikko, joten se on hyvin suunnitelmallista. Asukkaiden taidot ja kiinnostuksen kohteet huomioiden päivätoimintaa kehitetään jatkuvasti. (Tukena Oy:n www-sivut 2012.)

2.2 Asuminen ja hoito Hopeanuoleessa

Hopeanuoleessa on mahdollisuus lyhyt- ja pitkäaikaiseen tilapäisasumiseen. Tavoitteena tilapäisasumisella on tukea kehitysvammaisen ihmisen itsenäistymistä ja omaisten jaksamista tarjoamalla heille mahdollisuus omaishoitajien lomaan. Palvelukodissa järjestetään myös lyhytaikaista päivähoitoa kaikenikäisille kehitysvammaisille ihmisille. Tarkoituksena päivähoitolla on antaa omaishoitajille tai vanhemmille mahdollisuus työssäkäyntiin tai asiointiin. (Tukena Oy:n www-sivut 2012..)

Lisäksi Hopeanuolen palvelukoti järjestää tukiasumisen palveluna henkilökohtaista avustajatoimintaa Harjavallassa, toimien sen tukipisteenä, joka tarjoaa omissa asunnoissaan asuville kehitysvammaisille ihmisille mahdollisuuden tukeen ja apuun vuorokauden ympäri. Tavoitteena avustajatoiminnassa on kehitysvammaisen aikuisen osallisuutta tukeva itsenäinen ja täyden kansalaisuuden tarjoava hyvä elämä. (Tukena Oy:n www-sivut 2012.)

2.3 Projektin tausta

Alkuvuonna 2011 suunnittelimme, että teemme yhdessä opinnäytetyön. Ajatus kuitenkin jäi vasta kytemään koska silloin ei sopivaa aihetta löytynyt. Alun perin tämän henkilökunnan turvallisuuskansio-aiheen oli varannut Anu Möttönen itselleen. Hopeanuolesta kuitenkin ilmeni, että heillä olisi tarvetta myös toiseen kansioon, jolloin saimme aiheesta parityön, jota aloimme työstämään. Halusimme alun alkaenkin tehdä opinnäytetyön, joka olisi työelämälähtöinen ja tulisi tarpeelliseen käyttöön jonnekin.

Olimme yhteydessä Hopeanuolen johtajaan joka kertoi millaisista kansioista olisi kyse. Selvisi, että asukkaiden kansion tulisi olla selkokielineen ja henkilökunnan kansion laajempi. Sovimme valokuvausajan marraskuulle 2011, jolloin kävimme kuvaamassa Hopeanuolen palvelutalon alkusammutuspisteet ja muut turvallisuuteen liittyvät seikat. Saimme mukaamme myös heidän pelastussuunnitelmansa, johon he toivoivat kansioden pohjautuvan.

Näiden tietojen pohjalta lähdimme työstämään kansioita etsimällä tietoa kehitysvammaisuudesta, turvallisuudesta, ensiapuohjeista ja selkokielestä. Kansioden toivottiin myös olevan helposti päivitettävissä joten kansiot on tallennettu muistitikulle, josta ne on helppo päivittää.

3 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT JA TURVALLISUUSKANSIOIHIN SISÄLTYVÄT ALUEET

3.1 Turvallisuuskansio

Turvallisuuskansio sisältää ohjeet toiminnasta poikkeus- ja hätätilanteissa. Turvallisuuskansio pohjautuu jokaisessa laitoksessa olemassa olevaan pelastussuunnitelmaan.

3.2 Perehdyttäminen

Työturvallisuuslain (738/2002)mukaan työntekijän olisi perehdytettävä riittävästi työhön, työpaikan olosuhteisiin, tuotanto- ja työmenetelmiin. Henkilökunnan on myös perehdyttävä käytössä oleviin työvälineisiin ja niiden oikeanlaiseen käyttöön. Työnantaja vastaa siitä, että uudet työntekijät saavat asianmukaisen perehdytyksen. Tässä työssä on ainoastaan otettu huomioon paloturvallisuus ja myös liitetty ensiapuohjeita mukaan.

3.3 Ensiapu

Ensiavulla tarkoitetaan loukkaantuneelle tai sairastuneelle tapahtumapaikalla annettavaa apua. Hätäensiavulla eli hengenpelastavalla avulla pyritään turvaamaan autettavan peruselintoiminnot ja estetään hänen tilansa pahentumista. Äkillinen onnettomuus tai loukkaantuminen saattaa aiheuttaa myös henkistä loukkaantumista. Psykkisen ensiavun on tarkoitus rauhoittaa, lohduttaa ja tukea avun tarpeessa olevaa vammaa tai onnettomuustilanteessa. (Sahi, Castren, Helistö & Kämäräinen 2006, 14.)

Suomessa ensiapuvalmius on hoidettu hyvin työpaikoilla. Työpaikalla on oltava ensiaputaitoisia henkilöitä riittävästi. Työpaikoilta on myös löydyttävä ensiapuvarustus sekä toimintaohjeet onnettomuustilanteiden varalta. (Työturvallisuuslaki 738/2002 46§ ja 47§). Työterveyslain (1383/1001 12§) mukaan työterveyshuolto osallistuu yh-

teistyössä työsuojelun kanssa työturvallisuuslain tarkoittaman ensiavun järjestämiseen. Työpaikan ensiapuvarustus mitoitetaan sen mukaan, onko tapaturmavaara vähäinen, ilmeinen tai erityinen. (Sahi ym. 2006, 17.)

3.4 Selkokieli

Selkokielen lyhyen historian aikana sen määrittely on useasti muuttunut. Tällä hetkelläkään sen määrittely ei todennäköisesti ole vielä saavuttanut lopullista muotoaan. Tällä hetkellä selkokieli määritellään näin: öSelkokieli on helposti ymmärrettävää kieltä, jossa kieltä on tietoisesti muutettu niin rakenteellisesti kuin sisällöllisesti yleiskieltä mutkattommaksi. Selkokielessä otetaan huomioon vastaanottajan kielelliset edellytykset.ö (Vinni 1998, 49; Rajala 1990,24; Mäkinen 1995, 8-11.)

Selkotekstit pohjautuvat melkein aina aiempaan tekstiin. Selkokielen tekstin tunnistaa , kun se täyttää seuraavat kaksi ehtoa. Mikrotaso käsittää sana- ja lausetason. Pitkiä sanoja vältetään sanatasolla ja käytetään paljon verbejä mutta vähän adjektiiveja. Vältellään erityissanoja, isoja lukuja sekä mittayksiköitä. Lausetasolla pyritään helpoihin, lyhyisiin ja yksinkertaisiin lauseisiin. Makrotasolla pyrkimys on loogiseen ja selkeään kerrontaan. Vaikeat ja oudot sanat selitetään tekstin yhteydessä. Tarpeettomia kielikuvia vältetään ja tekstin sisältö on konkreettista ja selkeää. (Vinni 1998, 50; Rajala 1990,24; Turunen 1992, 56.)

3.5 Kehitysvammaisuus

WHO on julkistanut vuonna 2001 toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden kansainvälisen luokituksen, International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). Tämän luokituksen mukaan toimintakyky(functioning) tarkoittaa kaikkia kehon toimintoja, yksilötason toimintaa ja osallisena oloa omassa elämänti-

lanteessa. Toimintarajoitteet (disability)- käsite sisältää sekä ruumiinrakenteiden ja kehon toimintojen vajavuudet (impairment) että suoritus- ja osallistumisrajoitteet. (Kaski ym. 2009, 15) Kehitysvammaisuutta voidaan tarkastella ja määritellä usealla eri tavalla, esimerkiksi lääketieteen/diagnoosien, toimintakyvyn, ja sosiaalisen näkökulman kautta (Seppälä & Rajaniemi 2011).

Kehitysvammaisuus tarkoittaa muidenkin elimien kuin hermojen vaurioita ja vammoja. Suurin ryhmä on hermojen sairaudet/ vauriot ja muut toiminnon puutokset tai poikkeavuudet. Näitä kaikkia nimitetään keskushermoston häiriöksi. Aivojen kehityshäiriöt ovat näistä tärkeimpiä. Usein niihin liittyy älyllisten toimintojen vajavuutta, jota nimitetään älylliseksi kehitysvammaisuudeksi (retardatio mentalis). (Kaski ym. 2009, 16.)

3.6 Palohälytysjärjestelmä

Palohälytysjärjestelmien tehtävä on välittää tieto mahdollisesta alkavasta palosta eteenpäin ja käynnistää pelastustoimet mahdollisimman nopeasti. Järjestelmiin kytetyt ilmaisimet havaitsevat palon automaattisesti jo savusta, joka mahdollistaa hälytyksen varhaisen teon. Paloturvallisuus perustuu palon havaitsemiseen jo ennen liekkejä. Lisäksi nykyaikaiset ohjelmoitavat ilmaisimet voidaan ohjelmoida niiden sijaintipaikassa vallitsevien olosuhteiden mukaan, jonka voidaan vähentää vääriä ja virheellisiä hälytyksiä. (Helkamo 2012.)

3.7 Evakuointisuunnitelma

Evakuointisuunnitelma on osa sitä kokonaisuutta, jolla varaudutaan evakuointien suorittamiseen. Jokainen kunta varautuu huolehtimaan evakuoituista ja antamaan heille tarvittavan majoituksen, vaatetuksen, muonituksen ja huolehtii terveydenhuol-

lostaa. Myös muilla viranomaisilla on tehtäviä evakuointien toteutukseen liittyviä. Evakuoinnit suunnitellaan sekä normaali- että poikkeusoloja varten. Perusteet evakuointisuunnitelmaan on annettu Valmiuslaissa (34 a §), Puolustustilalain (23 §) ja Pelastuslaissa (45 §), joissa eri viranomaisille annetaan toimivalta väestön siirtämiseen vaaran uhkaamalta alueelta. Sisäministeriö on antanut 14.11.2003 ohjeen väestön evakuointien suunnittelusta ja toimeenpanosta. (Satapelastus 2012.)

4 AIKAISEMMAT TURVALLISUUSKANSIOT JA PEREHDYTTÄMISKANSIOT

4.1 Muut perehdyttämiskansiot

Aikaisemmin samantyyllisiä kansioita on tehty perehdyttämistarkoitukseen. Turvallisuuden painottuvaa kansiota ei löytynyt, mutta pelkästään perehdyttämistarkoitukseen löytyi useita töitä. Laureassa on tehty Työ ja tavat tutuksi - Perehdytyskansio Vantaan kaupungin Geriatriselle arviointi- ja akuuttiosastolle (Suontakanen, Tuominen & Österberg 2010). Tässä kansiossa ei kuitenkaan ollut pelkästään turvallisuusasioita. Tämä oli enemmän painottunut perehdytykseen ja mitä perehdytys on. Toinen Laureassa tehty työ oli Uuden työntekijän perehdyttäminen Kellokosken sairaalan osastolle 12 (Hämäläinen & Kokkarinen 2011). Tämän toisenkin työn tarkoituksena on ollut laajempi perehdyttäminen osastolla.

4.2 Muut selkokielliset kansiot

Selkokiellisiä oppaita on tehty opinnäytetöinä ja yksi niistä oli Diakoniamattikorkeakoulussa tehty Selkokiellinen vammaispalveluoppaan laatiminen (Salovuori & Vilhunen, 2010). Tässä opinnäytetyössä oli perehdytty selkokieleen ja tuotoksena oli tehty selkokiellinen opas vammaispalveluita käyttäville.

5 PROJEKTIN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Tämän projektin tarkoitus on tuottaa kaksi erilaista turvallisuuskansiota. Toinen kansio tulee Hopeanuolen palvelutalon henkilökunnalle ja toinen Hopeanuolen palvelutalon asukkaille. Asukkaiden kansio on toteutettu selkokielellä ja siihen sisältyy vain toiminta hätätilanteessa, kokoontumispaikka, hätänumero ja jotain valittuja turvallisuusohjeita. Asukkaiden kehitysvammat huomioon ottaen kansio pidetään yksinkertaisena ja helposti ymmärrettävänä.

Henkilökunnan kansio sisältää huomattavasti enemmän ohjeita ja neuvoja. Henkilökunnan kansiosta löytyy esimerkiksi ensiapuohjeita tavallisimpiin ja muutamiin harvempiin ensiapua vaativiin tilanteisiin, toiminta hätätilanteessa Hopeanuolen palvelutalossa (esimerkiksi tulipalon sattuessa), hätänumero, talon alkusammutusvälineiden sijainnit ja muita valikoituja tärkeitä ohjeita.

Tavoitteena oli tuottaa kaksi selkeätä ohjeistuskansiota Palvelutalon jokapäiväiseen käyttöön helposti päivitettävässä muodossa.

6 PROJEKTIN TOTEUTUS JA ETENEMINEN

6.1 Projektisuunnitelma

Projektityöskentelystä löytyvän kirjallisuuden pohjalta on laadittu projektisuunnitelma. Muunmuassa aikataulua ja tuotosten tekoa pohdittiin ja suunniteltiin projektin tarkoituksen ja tavoitteiden asettamisen jälkeen. Projektisuunnitelmassa on realistisesti otettu huomioon tekijöiden resurssit, ajankäyttö ja yhteistyötaho.

6.2 Projektityöorganisaatio

Keskeiseen projektien organisaatioon kuuluu projektin asettaja, projektiryhmä ja ohjausryhmä. Kahden tai useamman henkilön ryhmä muodostaa projektiryhmän, joka vie läpi projektin. Eri henkilöt vastaavat projektissa oman erityisalueensa tehtävistä ja heistä koostuu projektiryhmä. Tämä ryhmä käytännössä toteuttaa projektin asiassältöön liittyvät toiminnot. Mukana päätöksessä projektin käynnistämisestä on projektin asettaja. Ohjausryhmän tehtävänä on valvoa ja tukea projektiryhmän jäseniä tekemään projektin aikataulua, rajausta ja resursseja koskevia päätöksiä. (Anttila 2001, 74,77; Ruuska 1999,12.) Tähän projektiin kuului kaksi henkilöä ja ajankäyttösuunnitelma/työnjako on nähtävillä työn lopussa. (Liite 1)

6.3 Projektin aikataulu

Projektin käyntiin saaminen kesti nelisen kuukautta. Aloitimme projektityön suunnittelun ja valmistelut toukokuussa 2011 ja olimme yhteydessä Hopeanuolen palvelutalon johtajaan tulevan projektityön tiimoilta. Olimme yhteydessä opinnäytetyön ohjaavaan opettajaamme. Ensimmäisellä tapaamiskerralla suunnittelimme miten projektissa edetään ja mistä lähdetään liikkeelle. Tästä tapaamisesta alkoi opinnäytetyön varsinainen tekovaihe. Marraskuussa pidimme Satakunnan Ammattikorkeakoululla suunnitteluseminaarin jossa esittelimme työmme etenemistä ja suunnittelimme sen jatkoa ohjaavan opettajan ja opponenttien avulla. Joulukuussa suunnittelimme kansioita ja teimme teoriaosuutta valmiiksi. Helmikuussa 2012 pidimme raportointiseminaarin ja Helmikuussa 2012 kirjoitimme kypsyysnäytteen. Maaliskuussa kävimme myös esittelemässä kansiot Hopeanuolella.

7 PROJEKTIN RESURSSIT

Riittävästä henkilöbudjetista, aikabudjetista ja rahoitusbudjetista huolehditaan projektisuunnitelmassa. Projektin henkilöresurssien suunnittelussa lasketaan millä osaamisella ja kuinka monella henkilöllä se pystytään toteuttamaan. Kun ajankäyttöä suunnitellaan, pitää hahmottaa koko projektin ajallinen pituus. Koko projektin elinkaaren ajan on hyvä laatia budjetit ja valvoa projektin kustannuksia, vaikka henkilöresurssit ovat yleensä suurin kustannustekijä. Projektin aikana kustannuksia aiheuttavat esimerkiksi laitteet, materiaalit, koneet ja matkat. Myös postituksesta ja tietoliikenteestä aiheutuu kuluja. (Anttila, 2001 86-87; Ruuska 1999, 137-138.)

Suurimmat rahalliset kustannukset aiheutuivat matkakuluista toistemme luo työtä tekemään. Lisäksi kustannuksia kertyi muistitikun ja kansioiden hankinnasta sekä kopioinnista ja tulostuskuluista. Kaikki kustannukset ja kulut jaoinme puoliksi.

Matkakustannukset: Noin 80 euroa.

Tulostukset, kansiot, kopioinnit ja paperit: Noin 20 euroa.

Muistitikku: Noin 15 euroa.

8 TURVALLISUUSKANSIOT HOPEANUOLEEN

Kansioista tuli selkeät ja tiiviit kokonaisuudet, jotka selkeästi pohjautuivat Hopeanuoleessa olevaan pelastussuunnitelmaan. Henkilökunnan kansion sisällysluettelosta näkee helposti mitä kansio sisältää ja välilehdillä erotettuina ne ovat nopeasti löydettävissä. Henkilökunnan kansiossa on myös tekijöiden ottamia kuvia, jotka selkiyttävät turvallisuusohjeita ja mahdollistavat paikkojen tutkimisen rakennuksissa. Tämä voi osaltaan myös helpottaa turvallisuusohjeiden sisäistämistä.

Asukkaiden kansiossa on heti kansilehdestä alkaen selkeät kuvat, jotka kertovat käsiteltävästä aiheesta. Kuvien avulla jokainen näkee tekstiä lukematta mikä on ohjeis-

tuksen tarkoitus. Tekstit on suurella fontilla tehtyjä josta ne on erittäin helposti luettavissa. Tekstit on kirjoitettu isoilla kirjaimilla ,jotta ne olisi kaikille ymmärrettäviä.

Kansiot perustuvat olemassa olevaan Hopeanuolen palvelukodin pelastussuunnitelmaan, joka on tarkoitettu vain palvelukodin käyttöön. Tämän vuoksi molemmat kansiot ovat vain henkilökunnan ja asukkaiden käytössä Hopeanuolen palvelukodissa.

9 EETTISET KYSYMYKSET

Eettisesti hyvä työ edellyttää, että aineiston keruussa ja työn tekemisessä noudatetaan hyvää tieteellistä käytäntöä. Asiat esitetään selvästi ja niin, että asioiden merkitys on helppo ymmärtää. (Hirsjärvi, Remes& Sajavaara 2007, 23)

Tässä opinnäytetyössä olemme pyrkineet käyttämään laajasti eri kirjallisuutta. Olemme vältelleen plagiointia ja kirjoittaneet omin sanoin eri lähteistä, kuitenkin niin, ettei asia muutu. Kirjoitusasu kansioissa on asukkaita ja henkilökuntaa kunnioittavaa.

Hopeanuolen palvelutalossa olemme allekirjoittaneet vaitiolovelvollisuus sopimuksen. Työmme valmistuttua hävitämme asianmukaisesti sellaiset materiaalit, jotka sitä vaativat.

10 POHDINTA

10.1 Projektin arviointia

Projektin aikataulu toteutui hyvin pitkälti sen mukaan miten olimme suunnitelleetkin. Aikataulun laatiminen tuntui aluksi vaikealta mutta työn edetessä huomasimme sen olevan realistisen ja toimivan. Suunnitelmallisuus ja järjestelmällisyys helpottivat työn etenemistä aikataulun mukaisesti. Projektin edetessä opimme kuitenkin paljon

aikataulun laatimisesta. Asetimme itsellemme tavoitteita projektin aikana ja pysyimme niissä melko hyvin. Tavoitteiden laatiminen osoittautui toimivaksi ratkaisuksi, sillä niiden avulla työmme valmistui ajallaan.

Rahalliset kustannukset olivat oletettua pienemmät. Matkakulut ja materiaalikulut olivat vähäisemmät mitä oletimme. Sähköpostin käyttö säästi paljon kuluja. Projektin henkilöresurssit olivat sopivat ja tekemistä riitti molemmille osapuolille. Mielestämme kaksi projektin tekijää oli hyvä määrä tämän työn tekemiseen. Vastuu ja työmäärä saatiin jaettu tasaisesti niin, että Anu Möttönen teki henkilökunnan kansiota, joka oli isompitoinen, ja Jenni Pakkala teki asukkaiden kansion sekä viimeisteli teoriaosuutta.

Kansioiden tekeminen ei ollut ihan niin yksinkertaista kuin alkuun ajattelimme. Paljon aikaa meni kuvien käsittelyyn ja muokkaukseen sekä tekstin fonttien ja asettelujen järjestämiseen. Paint-ohjelmassa kuvien muokkauksien jälkeen niiden siirto Microsoft Wordiin ei sujunut aina aivan ongelmitta. Projektia tehdessä opimme paljon uutta näistä ohjelmista ja kasvatimme omaa pitkäjänteisyyttä ja suunnitelmallisuutta.

Projektin tekemisestä työn aikana molemmat opimme paljon. Erittäin tärkeäksi asiaksi koimme tavoitteiden asettamisen ja suunnitelmallisuuden. Ne kun olivat kunnossa niin työkin eteni mukavasti. Tavoitteiden saavuttaminen oli eteenpäin kannustavaa ja antoi motivaatiota jatkaa projektin tekemistä. Projektia tehtäessä myös opimme paljon turvallisuuteen ja projektin tekoon liittyvistä asioista, jotka varmasti ovat eduksi työelämässä.

10.2 Jatkosuunnitelmia

Jatkossa joku voisi tehdä kyselyn siitä, että ovatko kansiot palvelleet käyttötarkoitusta. Kyselyn pohjalta kansioita olisi hyvä kehittää paremmaksi. Tästä saisi esimerkiksi uuden opinnäytetyön aiheen.

LÄHTEET

Anttila, P. 2001. Se on projekti ó vai onko? Hamina: Vammalan Kirjapaino Oy.

Helkamo, M. www.siemens.fi, viitattu 23.1.2012.

Hirsjärvi, S., Remes, P.& Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Keuruu: Otavan kirjapaino.

Hämäläinen, T. & Kokkarinen, M. 2011. Uuden työntekijän perehdyttäminen Kellokosken sairaalan osastolle. Tikkurila: Laurea.

Kaski, M., Manninen, A. & Pihko, H. 2009. Kehitysvammaisuus. 4. uud. p. Helsinki: Wsoy.

Rajala, P. 1990. Selkokirjoittajan opas. Kirjastopalvelu Oy.

Ruuska, K.1999. Projekti hallintaan. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Turunen, M. 1992. Näkökulma selkokieleen (Erytispedagogiikan syventävien opintojen tutkielma). Joensuun yliopisto.

Sahi, T., Castren, M., Helistö, N.& Kämäräinen, L. 2006. Ensiapuopas. Gummerus. Jyväskylä.

Salovuori, T. & Vilhunen, K. 2010. Selkokielen vammaispalveluoppaan laatiminen óopinnäytetyö. Järvenpää: Diak Etelä.

Satapelastus, www.satapelastus.fi, viitattu 18.1.2012.

Seppälä, H. & Rajaniemi, M. www.verneri.net, viitattu 31.1.2012.

Suontakanen, L., Tuominen, S. & Österberg A. 2010. Työ ja tavat tutuiksi ó Perhdytyskansio Vantaan kaupungin Geriatriselle arviointi- ja akuuttiosastolle. Tikkurila: Laurea.

[Tukena Oy, www.tukena.fi](http://www.tukena.fi), viitattu 2.1.2012.

Tjäder, J. www.ttl.fi, viitattu 3.9.2010.

Työterveyslaki. 1383/1001 12§. Viitattu 19.1.2012.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20011383>

Työturvallisuuslaki. 738/2002 46§ ja 47§. Viitattu 19.1.2012.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2002/20020738>

Vinni, I.1998. Tekstistä selkoa. Helsinki: Hakapaino Oy.

Liite 1 Projektin ajankäyttö- ja tehtäväluettelo

Projektin vaihe	Tekijät / vastuuhenkilöt	Tunnit
Projektin ideavaihe - projektin rajausta, aihe-seminaari, tiedon haku, valmisteleva työ, esim. tiedon haku: perehdytys, turvallisuuskansio, kehitysvammaisuus	Anu Möttönen 50 tuntia, tiedon haku ja kirjoittaminen omasta aihealueesta Jenni Pakkala 50 tuntia, tiedon haku ja kirjoittaminen omasta aihealueesta	50 + 50 tuntia
Projektin suunnittelu - projektin teoreettisten lähtökohtien selkeyttäminen ja kirjoittaminen, - projektisuunnitelman laadinta - suunnitteluseminaari 10.11.2011	Anu Möttönen 50 tuntia, tiedon haku ja kirjoittaminen omasta aihealueesta Jenni Pakkala 50 tuntia, tiedon haku ja kirjoittaminen omasta aihealueesta Anu Möttönen 50 tuntia, Jenni Pakkala 50-tuntia	100 + 100 tuntia
Projektin toteutus Tehtäväluettelo - havainnointi - valokuvaus - kansioiden kokoamiset - työn esittely	Anu Möttönen 200 tuntia Jenni Pakkala 200 tuntia	200+200 tuntia
Projektin raportointi - Hopeanuolen asukkaiden "opastus" ja henkilökunnan informointi - opinnäytetyön viimeistely ja raportin kirjoittaminen	Anu Möttönen 50 tuntia Jenni Pakkala 50 tuntia	50+50 tuntia
		Yhteensä 800 tuntia